

עד שישתלמו אותם שבעה צדיקי אמת בישראל. כנגד אותן שבע דרגות שלמעלה.

בין שהשתלמו, יהיה העולם התחתון כמו העולם העליון בקיום שלם, וכא דוד, שהוא שביעי, ויעורר את אותה בת שבע שלמעלה, שהיא נוקמת נקמות ישראל, ותפרע מהם.

זהו שכתוב (שמואל ב' ח) ויהי אחרי כן ויך דוד את פלשתים ויכניעם ויקח דוד את מתג האמה מיד פלשתים. מה זה ויהי אחרי כן? אחר שנשתלמו ישראל והיו כמו למעלה, אז ויך דוד את פלשתים ויכניעם. שהרי עד עכשו לא יכלו ישראל לשבר את כחם, שהרי התעוררו החברים באותו מתג האמה, ופרשוה.

ובא וראה, זה שרמז לו אברהם בכבשות הצאן ולא בעזים ולא בדבר אחר, משום שהם מצד החסד, שמאותם ממנים שיונקים מצד החסד יונקים למטה אותם כבשים שתחת שלטונם, ואברהם אחז לחלקו מדת החסד, והפל בסוד החכמה.

ועל זה שנינו, מי ששרוי בתוך צאן לא מסתפן לעולמים. ואם הוא שרוי בתוך עזים ורועה אותם, פמה שומרי החקים יושבים כנגדו להסותו, בגלל שהם מצד של הדין הקשה.

אבל כשפא יצחק לכת אתו ברית, פרת אתו בשבעה שנגלה מתוך אותו פאר, שכתוב (בראשית כו) ויקרא אתה שבעה.

בא וראה, אברהם קרא לאותה פאר מים נובעים פאר שבע, ויצחק קרא לה שבעה. מה בין זה לזה? אלא משום שיצחק אחז

זכאי קשוט בישראל, לקביל אינון שבעה דרגין דלעילא.

בין דאשתלמו, יתיב עלמא תתאה כגוונא דעלמא עילאה. בקיומא שלים. וייתי דוד, דאיהו שביעאה, ויתער לההיא בת שבע דלעילא, דאיהי נקמא נקמתהוון דישראל, ויתפרע מנהוון.

הרא הוא דכתיב, (שמואל ב' ח) ויהי אחרי כן ויך דוד את פלשתים ויכניעם ויקח דוד את מתג האמה מיד פלשתים. מאי ויהי אחרי כן. פתר דאשתלמו ישראל, והוון כגוונא דלעילא, כדין ויך דוד את פלשתים ויכניעם. דהא עד השתא לא יכלו ישראל למיתבר תוקפיהוון, והא איתערו חברייא בההוא מתג האמה, ואוקמוה.

והא חזי, האי דרמז ליה אברהם בכבשות הצאן, ולא בעזים, ולא במילי אחריני, בגין דאינון מסטרא דחסד, מאינון ממנן דינקין מסטרא דחסד, ינקין לתתא אינון כבשים, תחות שולטניהוון. ואברהם אחיד לחולקיה מדת החסד, וכולא ברזא דחכמתא. ועל דא תנינן, מאן דשרי גו עאנא, לא מסתפן לעלמין. ואי איהו שרי גו עזייא, ורעי לון, פמה גרדיני נימוסין, ותבין לקבליה לאסטאה ליה, בגין דאינון מסטרא דדינא קשא.

אבל פד אתא יצחק למגזר עמיה קיים, גזר עמיה בשבעה, דאתגלייא מגו ההיא בירא, דכתיב (בראשית כו) ויקרא אתה שבעה.

הא חזי, אברהם קרא לההיא בירא דמיין, פאר שבע. יצחק קרא לה, שבעה. מה בין האי להאי. אלא בגין דיצחק אחיד לחולקיה דרגא דפחד, דאיהו